

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1952. január 5. szombat.

Á R A 4 L E J

IX. ÉVFOLYAM, 4. SZÁM.

Előre, 1952. évi tervünk sikeres megvalósításáért!

Hazánk ipari dolgozói bizalommal és további, fokozott harci elszántsággal léptek át a gyárak és üzemek kapuit az új esztendő első munkanapján. Január másodikán reggel, amikor a gyárak szirénái megszólaltak, az üzemi dolgozók százezrei új erővel, szilárd elhatározással, egymemberként fogtak munkához: szocialista jövőnk építéséhez, ötéves tervünk második esztendője célkitűzéseinek megvalósításához.

Az új feladatok teljesítéséért harcba induló dolgozók büszkén tekintenek vissza az elmúlt esztendőben elért eredményeikre. Szabad, független nép hazafiassal büszkeségével, amelynek alapot és tartalmát saját munkájuk győzelme ad. Nem akármilyen évet hagyunk magunk mögött. 1951. hazánk történelmében új győzelmek esztendőjét jelenti, azt az évet, amikor hozzáfogtunk nagyszerű ötéves tervünk megvalósításához. A szocializmust építő dolgozók alkotó munkájának eredményeként gyárak és üzemek épültek, munkáslakások emelkedtek, színházakat és kultúratorthozokat építettünk, bölcsődéket és gyermekotthonokat létesítettünk: lendülettel tovább folytattuk a szocializmus nagy építkezését, mint a Duna-Fekete-tengeri csatornát, a Scanteia Házat, az „V. I. Lenin” vizierőművet. S nemcsak az ipari termelés arcvonalán arattunk nagy győzelmeket, hanem a mezőgazdaság szocialista átalakítása terén is.

A tervszerű, öntudatos munka eredményeként csupán Kolozsvár-tartományban 45 üzem teljesítette jóval a vállalt idő előtt az évi termelési előírányzatot. Az előző évek tapasztalatait alkalmazva, tervszerűbben használták ki az üzemi dolgozók a munkaidőt, géneket és nyersanyagot. Eredményesen harcoltak a rejtett tartalékok feltárásáért és milliókat takarítottak meg nyersanyagban és üzemanyagban. Megtanultunk tervszerűbben és észszerűbben gazdálkodni. 1951. ötéves tervünk első esztendője nagy próbák, nagy kezdeményezések éve volt. Ebben az évben fogtunk hozzá az előző rövidlejárati állami tervek tapasztalatai alapján a magasabbfokú technikán alapuló, nagyváltu terveződalkodáshoz. Ebben az évben indult el a sztahanovisták mozgalma a szocialista inarban. Az

1955-re esztergáló Péter Mihály, az 1954-re dolgozó Furtuna Ion marós és Teleki Imre, a 60 szövögépen dolgozó Sárközi Aranka s a többi jövőben élő sztahanovisták és élmunkások — akik már hetekkel és hónapokkal ezelőtt megünnepelelték az új esztendőt — bizonyítják, hogy hazánkban a munka valóban hecsület és dícsőség dolgává lett.

Hazánk dolgozó népe biztonssággal néz a jövő felé. Nem félünk a holnaptól, a jövőtől, hanem előre sietünk, mert a jövő számunkra érik, értünk formálódik. Mi tervezzük meg a jövőnkét és alkotómunkánkkal mi is valószínűleg meg. Ezért élnek a dolgozók legjobbiai, a kommunista élmunkások és sztahanovisták a jövőben. Ezért küzdik le a nehézségeket és esztendőikkel sietnek előre a szocializmus építésének útján. Békét szerető, alkotó embernek aligha lehet nagyobb öröme és elégtétele, mint az ilyen győzelmes alkotás.

Nagy utat tettünk meg az elmúlt évben iparunk fejlesztése terén, de jelentős sikereket értünk el az új embertípus, a szocializmust építő, öntudatos ember kialakításában is. S ezt az embert, amely ma születésben van, féltő gonddal és türelemmel a Párt neveli. Az a Párt, amely alapja és forrása életünk minden győzelmének és sikerének. Az a Párt, amelyről egyre szépülő és gazdagodó életünk minden új hajtása beszél, minden ami maradó értékkel született és születni készül 1952-ben, az ötéves terv során s az ezután következő években.

Bizalommal és harci elszántsággal léptünk az új esztendőbe, amely a múlt évi győzelmek és eredmények folytatását jelenti. Minden dolgozó tudja, tisztában van azzal, hogy az ötéves terv második esztendőjében nem kisebbek, hanem lényegesen nagyobbak, sokréteűbbek feladataink. S a béke védelme, a szocialista alkotómunka — harcot jelent. A harc pedig hazafiassal öntudatot, munkakirántást, magatartást, felelősséget, kitartást, odaadást követel. Mindehhez pedig a szovjet dolgozók életéből, munkájából, erkölcsi magatartásából merítsünk erőt az új esztendőben, nagyszerű ötéves tervünk második évében.

Kolozsvár-tartomány állami gazdaságai megkezdték a tavaszi előkészületeket

Kolozsvár-tartomány állami gazdaságai december 14-én fejezték be a múlt évi mezőgazdasági munkát. Az állami gazdaságok Kolozsvár-tartományi igazgatósága december 16-án gyűlést hívott össze. Az igazgatókkal és a technikusokkal megvitatták a teendőket és munka-tervet készítettek, melynek értelmében február 28-ig megjavítják az összes gépeket és mezőgazdasági szerszámokat. A gépek kijavításához szükséges alkatrészeket idejében beszerezte a tartományi igazgatóság. Nehézség a gépek javításánál, hogy nem rendelkeznek megfelelő szerszámokkal. Ennek ellenére nagyon sok állami gazdaság dolgozói vállalták, hogy a munkatervben megállapított határidő előtt üzemképes állapotba helyezik a gépparkot és a szerszámokat. A beszerzési állami

gazdaság vállalta, hogy a gép- és szerszámjavítási tervet február 15-re, a hidalmási állami gazdaság február 20-ra, a hágyoni állami gazdaság február 25-re teljesíti. A munkavállalásokat tették követik. A gépjavító műhelyekben lázas munka folyik. A traktoristák és a gépjavító munkások egymással versenyeznek a előreláthatólag még a vállalt határidő letelte előtt elvégzik a gépek üzembehelyezését. A dési állami gazdaságban a traktorok javítását 40 százalékban végezték el. A hegyterci állami gazdaság 33 százalékban javította meg a traktorokat. Ebben a gazdaságban fáradságot nem ismerő munkájával kitüntette magát Buta Sándor mechanikus. A nyosozlyi állami gazdaságban Kis Ferenc a gépjavító műhely felelős vezető elismerésre méltó munkát,

Ujitások révén nagyarányú takarékoskosságot érnek el a „Triumf” dolgozói

A kolozsvári „Triumf”-gyár dolgozói az ötéves terv első évét jóval a kitűzött határidő előtt, még szeptember 8-án befejezték. Ehhez az eredményhez nagymértékben járult hozzá a szovjet módszerek széleskörű alkalmazása mellett az üzem ifjúságai és mesterei által javasolt észszerűsítések és ujitások bevezetése.

1951-ben az ujitókollektívához a gyár dolgozói 12 ujitási javaslatot nyújtottak be. Ebből a bizottság 9-et elfogadott és gyakorlatilag alkalmaznak is, kettőt elutasított, egy pedig még vizsgálat alatt van. Az ötéves terv első évében Oláh Endre, Lengyel László, Matiscsák István, Mátyus Béla és Cimbalmos

Antal tüntek ki. Az ujitók között legutóbb 35.000 lej jutalomdíjat osztott szét az üzemvezetés.

A gyár dolgozóinak 500 kötetes szakkönyvtár áll rendelkezésére és ezenkívül az ujitókollektívák tagjaitól is széleskörű segítséget kapnak. Hiányossága az ujitókollektívának az, hogy nem tervszerűsíti kellőképpen munkáját, nem készíti el idejében munkatervét és a termelési értekezleteket nem munkaterv szerint, hanem öletszerűen tartják meg. Másik hiányosság az üzemben az, hogy a Mérnökök, Technikusok Tudományos Egyesületének üzemi köre nem működik. Augusztus óta a MTTE-kör tagjai semmi ko-

molyabb munkát nem tudnak felmutatni. A kollektívák tagjai egyebirányú elfoglaltságukra hivatkozva, nem tartják a kapcsolatot sem az üzem ujitókollektívájával, sem pedig a Tudományos Egyesület kolozsvári fiókjával. Ennek következtében elmaradnak az ujitások és szovjet módszereket népszerűsítő tudományos előadások, amelyeknek átszervezése a kör munkakollektívájának a feladata.

A „Triumf”-gyár ujitókollektívájának és MTTE-köre tagjainak ezért a jövőben fokozottabb tevékenységet kell kifejteniük, hogy munkájukkal ne akadályozzák, hanem elősegítsék az ujitómozgalom kibontakozását üzemükben. D. I.

Tapasztalatcserét szervez a kolozsvári vasuti főműhelyek békebizottsága

A kolozsvári vasuti főműhelyek dolgozói politikai öntudatuk fejlődésében, a békeért vívott harcban jelentős támogatást kapnak a műhely békebizottságától. A békebizottság fontosabb politikai eseményeket, jelentősebb beszédeket gyűléseken ismerteti a vasuti műhelyek dolgozóival. Így például legutóbb felolvasták és megbeszélték Sztálin elvtársnak az atombomba kérdésében a Právda munkatársának adott nyilatkozatát és Visinszkij elvtársnak az ENSZ politikai bizottságában az Egyesült Államok agresszív cselekményei és más államok belügyeibe való beavatkozása kérdéséről tartott beszédét.

A munkahelyen megtartott üléseken kívül a városban rendezett fontosabb gyűlésekre az összes osztályokról küldenek 1—

2 képviselőt, akik az ott hallottakat másnap közlik munkatársaikkal.

A koreai nép számára rendezett gyűjtési akció alkalmával a vasuti műhelyek dolgozói közül sokan jártak házról-házra a hős koreai nép számára küldendő ajándékért. A gyűjtőmozgalom kezdetén perselyt állítottak fel, amelybe a dolgozók bedobhatják jószívvel adott, pénz-ajándékaikat. E perselyt a napokban nyitják fel, a tartalmán vásárolt ruhaneműt a háborusújtotta hős koreai nép gyermekei számára küldik.

Ezenkívül műsoros ünnepélyt rendeztek, a 25.000 lej tiszta jövedelmet ugyancsak erre a nemes célra fordítják. A közeljövőben újabb műsoros estet rendeznek a koreai nép felségélyezésére.

A főműhelyek dolgozói szil-

nes fémét gyűjtötték, ezt értékesítik és jövedelmét békealapra fordítják. Ugyanerre a célra önkéntes munkát végeztek a dolgozók. November hónapban például 599-re emlékedett a béke érdekében végzett önkéntes munkaórák száma.

A műhelybe vezető út mentén szép nagy beüvegezett fal-újságtáblája van a békebizottságnak. Izlésesen elrendezett képek és cikkek vannak rajta, amelyekből sokat tanulhatnak a vasuti főműhelyek összes dolgozói.

Január 8. és 10. között a vasuti főműhelyek békebizottsága tapasztalatcserét rendez a „Herbák János”-művek békebizottságával. E tapasztalatcserét azzal a céllal tartják, hogy a jól bevált munkamódszerek követésével az eddiginél erőteljesebb, hasznosabb munkát végezzenek a béke érdekében.

Hírek a Szovjetunióból

ÚJ NAGYTELJESÍTMÉNYŰ GÉPEK

KALINYIN. — Kalinyin város és tartomány üzemei és vállalatai 1951 folyamán sok újfajta ipari terméket gyártottak. Egyedül a gépgyár több mint 20 új gép és gépezet gyártását kezdte meg. Ide tartoznak a kényelmes személykocsik, a nagyteljesítményű munkapadok, kotrógépek stb.

A „Sztrojgycetaj” üzem kollektívája vasbetongerendákat készít a fémgerendák helyett. Ez lehetővé teszi a lakóházak építésének meggyorsítását és az építkezések költségének csökkentését.

Künnö eredményeket értek meg el az új termékek gyártásával a könnyűipari vállalatok is. A kalinyini gumiáru-gyár vízhatlan kopurezére gyárt speciális szines gumit.

A textilgyárakban sok ujminőségű és színi pamutszövetet készítenek.

ÚJ VILLANYTELEPEK MOLDAVIA FALVAIBAN

KISINYEV. — Moldavia falvaiban egyre több villanytelepet helyeznek üzembe. A napokban fejezték be a kirjutnyi Sztálin kolhozi villanytelep építését.

Maramonovka falu kolhozparaszta 1951-ben egy kisebb hidrocentrálét építettek. A hidrocentrálé üzembehelyezése után a falu dolgozói mindjárt egy nagyobb hidrocentrálé építéséhez kezdtek.

Az első hidrocentrálé építésénél szerzett tapasztalatok segítségével a második villanytelepet is sikerült befejezni.

A faluban négy transzformátorállomás van. Maramonovkából a szomszéd falvakba magasfeszültségű villanyvezetékkel szerelnek. E falvak kolhozparaszta 1951-ben közreműködtek a mikrocentrálé építésénél, amely le-

hetővé teszi a kolhozokban a nehezebb munkák gépesítését.

A KURILI SZIGETEKEN JUZSNŰ KURILJSZK. — A kurili szigeteken az utóbbi években teljesen megváltozott az élet. A szovjet emberek újjaépítették a hal-, konzerv- és bálnafeldolgozó ipart. A régi pusztaság helyén üzemek és munkástelepek épülnek.

Hogyan változik meg az élet a távoli szovjet szigeteken, példa erre a Dékurili rajon. Ebben a rajonban gyors ütemben folynak az építkezések. Új iskolák, klubok és kórházakat építenek. Minden nagyobb klubban mozgóképet szerelnek fel. Az üzemekben és munkástelepeken győzelmeket ünnepelnek.

Nőnek a hálkombinátok és halászkolhozok telepei. Egyedül Dobriszk faluban 1951. év folyamán 50, egy- és kétlakásos házat építettek. Az állam minden segítséget megad az építkezésekhez. Az új telepekre bevezetik a villanyt.

A moszkvai nemzetközi gazdasági értekezlet előkészítésének visszhangja a külföldi sajtóban

MOSZKVA. — (Agerpres.) Az ACTION című francia lap a Moszkvában összehívott nemzetközi gazdasági értekezlettel kapcsolatban a következőket írja:

„Néhány hónap múlva ül össze Moszkvában a nemzetközi gazdasági értekezlet. Részt vesznek az összes nyugati országok nagyiparosainak képviselői, akikről feltehető, hogy nem ideológiai szempontokból mennek a Szovjet fővárosba. Az a céljuk, hogy a keleti országokból érkező kollégáikkal együtt megvitassák a kereskedelmi árucseréforgalom kiterjesztésének lehetőségét, ami előnyös lenne Kelet és Nyugat számára. Különben számos európai nagyiparos — több francia — már kijelentette, hogy kereskedelmet akar folytatni és helyre akarja állítani kapcsolatait Kelettel és Kínával”.

A TIMES OF INDIA című lap közölte, hogy India is részt vesz a moszkvai gazdasági értekezleten. A küldöttség vezetője Vadiya tanár, kiváló tudós. Az értekezletet előkészítő indiai kezdeményező bizottságban részt vesznek olyan kiváló személyek, mint Ratilal Navati, az indiai kereskedelmi kamara alelnöke. D. L. Sakh, az indiai exportegyesület elnöke, Samant tanár és mások.

Különböző országok újságjai kifejtették a nemzetközi gazdasági értekezlet céljait és feladatait. Így Vadiya és Kasambay tanár az indiai lapokban közzétett nyilatkozataikban hangsúlyozták, hogy mintegy

80 ország küldöttel vesznek részt az értekezleten és hogy azért választották Moszkvát az értekezlet színhelyéül, mert a Szovjetunió volt az első nagy ország, amely biztosította a vizumok kiadását az összes küldött számára, politikai meggyőződésre, multbeli tevékenységre vagy nemzetiségre való tekintet nélkül.

A LE MONDE című francia lap ezt írta:

„Az értekezleten el fognak kerülni minden olyan vitát, amely a különböző gazdasági és társadalmi rendszerek érdemeire vonatkozik. Az értekezleten résztvevő személyek nem kötelesek elfogadni semmiféle javaslatot, amellyel nem értenek egyet; nevükről nem történik említés semmiféle határozatban, amellyel teljes egészében nem értenek egyet.

Az ATLAS CONJUNCTUR című svájci gazdasági közlöny kimutatta, hogy az értekezlet célja közelebb hozni és a kereskedelmi kapcsolatokat kiszélesíteni Nyugat és Kelet között. A lap hozzáfűzte, hogy az előzetes értekezleten résztvevő svéd megfigyelők derüléssel tekintenek az értekezlet várható eredményére.

A kezdeményező bizottság tevékenységével kapcsolatban a BERLINGSKE TIDENDE című dán lap ezt írta:

„1952. április 3-án Moszkvában megvitatják a legjobb gazdasági együttműködés lehetőségét Kelet és a Nyugat között”. A lap annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy a skandináv

államok képviselői részt vesznek az értekezleten.

Azt, hogy az amerikai üzleti körök is érdeklődést tanúsítanak a moszkvai gazdasági értekezlet iránt a NEW-YORK TIMES című lap közleménye bizonyítja. Noha a lap képtelen jóslásokba bocsátkozni az értekezlet céljait illetően, mégis kiemeli, hogy a moszkvai megbeszélések széles lehetőségeket nyitnak a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok kiterjesztésére, minthogy a Szovjetunió és Kína olyan óriási piacokkal rendelkezik, amelyek pótolhatatlanok. Ez a két ország biztosíthatja a nyugati országok számára ipari termelésük teljes mértékben való kihasználását hosszú időre. Egy másik amerikai lap, a DALY COMPASS azt írta, hogy amerikai üzleti körök több képviselője ragaszkodik hozzá, hogy Baruch (a hírhedt Baruch atomterv szerzője — szerk.) Moszkvába utazzék. A lap véleménye szerint az amerikai üzleti körök azért óhajtának tárgyalásokat kezdeni a Szovjetunióval, mert a két évről előirányzott fegyverkezési program nem orvosolhatja az USA gazdasági bajait. Másfelől az amerikai üzleti körök számotvetnek a Szovjetunió hatalmas gazdasági eredményeivel, amelyekről L. P. Berija beszélt a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 34. évfordulója alkalmából tartott jelentésében. Noha a jelentésben foglalt adatokat az amerikai lapok eltitkolták a közvélemény előtt, ezeket az amerikai üzleti körök mégis ismerik.

Meghalt M. M. Litvinov, a Szovjetunió volt külügyi népbiztosa

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASZSZ közli:

A Pravda közli a szovjet külügyminisztérium közleményét, amely hírül adja Maxim Litvinov, a Szovjetunió volt külügyi népbiztosának halálát. 1951. december 31-én Maxim Maximovics Litvinov, a Bolsevik Párt régi tagja és számotvető szovjet diplomata, hosszas és nehéz szenvedés után elhunyt.

M. M. Litvinov 1876-ban Belosztokban született. Szülei tisztviselők voltak. Litvinov 1898-ban az orosz szocialdemokrata munkáspárt tagja lett, 1903-ban, az orosz szocialdemokrata munkáspárt második kongresszusa után a bolsevikok sorába lépett és tevékenyen részt vett a Párt munkájában.

Az 1902—1918 közötti időszakban — két év kivételével — M. Litvinov Angliában élt emigrációban.

1918-ban, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után M. M. Litvinov megkezdte működését a külügyi népbiztoságban. 1921-ben, Litvinovot helyettes külügyi népbiztosnak nevezték ki és részt vett a genfi és a házaai értekezleteken. Az 1927—1930-as években Litvinov volt a vezetője a szovjet küldöttségnek a genfi leszerelési konferencia előkészítő bizottságában és a szovjet kormány nevében az általános leszerelés

Javasolta. Az 1930—1939-es időszakban Litvinov a Szovjetunió külügyi népbiztosa tisztségét töltötte be. 1932-ben ő volt a vezetője a szovjet küldöttségnek a leszerelési értekezleten, amelyet a Népszövetség hívott össze. 1933-ban pedig ő volt a londoni gazdasági világerkekezleten, a szovjet küldöttség vezetője.

A szovjet kormány nevében Litvinov írta alá 1933-ban az agresszió meghatározására vonatkozó megállapodást egész sor állammal. Az 1934—1938-as években Litvinov képviselte a Szovjetuniót a Népszövetség Tanácsában.

M. M. Litvinovot annak idején a Szovjetunió Központi Végrehajtó Bizottságának tagjává és a Szovjetunió első és második Legfelsőbb Szovietje képviselőjének választották meg.

A Nagy Honvédő Háború kezdete után, Litvinovot nevezték ki a Szovjetunió nagykövetségévé az Amerikai Egyesült Államokba. Az 1943—1946 közötti időszakban Litvinov a külügyi népbiztos helyettese volt.

Az utóbbi években Litvinov súlyos betegsége következtében nem tudott többé dolgozni.

Litvinovot „Lenin”-renddel, a „Munka Vörös Zászlója”-renddel és „Az 1941—1945. évi Nagy Honvédő Háborúban végzett hősies munkáért”-éremmel tüntették ki.

A FRANCIA KOMMUNISTA PARLAMENTI CSOPORT KÖVETELI A HADIKIADÁSOK CSÖKKENTÉSET

PARIZS. — (Agerpres.) A francia nemzetgyűlés december 29-én megkezdte 1952. első kéthavi költségvetési előirányzatának vitáját. A kéthavi költségvetés összege 130 milliárd frank. Az egész évi hadügyi kiadások pedig 1292 milliárd frankra emelkednek.

Raymond Guyot kommunista képviselő a kommunista parlamenti csoport nevében kérte a katonai kiadások csökkentését. Indítványozta továbbá, hogy Franciaországban és Észak-Afrikában ne költsenek hadászati támaszpontok létesítésére, hadianyagokra és fegyverekre.

A képviselő rámutatott arra, hogy a kormány az állami költségvetés 40 százalékát katonai kiadásokra akarja fordítani.

SZUDÁNI DOLGOZÓK TILTAKOZÓ TÁVIRATA AZ ANGOL KÜLÜGYMINISZTERHEZ

KAIRÓ. — (Agerpres.) Az Al Ahram című egyiptomi lap szudáni tudósítója jelenti: A szudáni szervezett munkások tiltakozó táviratot intéztek az angol külügyminiszterhez az angol csapatok szuezi véres terrorakciói miatt. A tiltakozó távirat szövegét elküldték Egyiptom külügyminiszterének is.

A távirat egyebek között ezt tartalmazza:

„A szudáni dolgozók szakszervezeti szövetsége kitartóan harcol az angol imperializmus ellen és mély felháborodását fejezi ki az angol csapatoknak a Szuezi-csatorna övezetében elkövetett kegyetlenkedései miatt. Az egyiptomi és szudáni munkások elszántan harcolnak, hogy meghússák az imperialisták terveit”.

A DINAR LEÉRTÉKELÉSE KÖVETKEZTÉBEN

Százmillió dollárról 600.000.000 dollárra emelkedett Jugoszlávia amerikai adóssága

BELGRAD. — (Agerpres.) Mint megtudtuk, a fasiszta Tito klikk amerikai gazdasági parancsára egyháztanárra csökkentette a dinár értékét a dollárral, az angol fonttal és más kapitalista országok pénzegységével szemben.

Az „Associated Press” nevű amerikai hírügynökség ezzel kapcsolatban megállapítja:

A jugoszláv pénzegység leértékelése következtében az az amerikai áru, amely eddig 10 dollárba került és Jugoszláviában 500 dinárért kellett érte fizetni, 1952. január 1-től 3000 dinárba kerül. Azok a jugoszláv termékek pedig, amelyeket például 300 dinárért vagy 6 dollárért adtak

el, a pénzeértékelés következtében egy dollárral vásárolhatók meg.

Az amerikaiak által a fasiszta Tito klikkre kényszerített intézkedés messze túlhaladja azokat az arányokat, amelyeket 1949 szeptemberében a marshallizált országoknak írt elő a Wall Street.

A titóista pénzügyminiszter hallatlan szemérmelenséggel kijelentette, hogy ez az intézkedés egy részét képezi Jugoszlávia gazdasági és stabilizációs programjának. Kénytelen volt azonban beismerni, hogy Jugoszlávia sem menekülhet meg az egész világon végigvonuló inflációs irányzattól, vagyis a kapitalista országokat aláadó válságtól.

A pénzügyminiszter beszélt a jugoszláv gazdaság „új rendszeréről”, amely „szabad kibontakozást nyújt a gazdasági erőknél”. Ez annyit jelent, hogy az amerikai kapitalisták, akik már eddig is megkaparintották Jugoszlávia gazdasági kincsét, most még olcsóbban juthatnak hozzá a jugoszláv nyersanyagokhoz.

A dinár leértékelése következtében az imperialisták azt remélik, hogy a titóista hóhérok hatalmának fenntartására költött minden egyes dolláron tizenkettőt keresnek. Jugoszlávia jelenlegi adóssága az USA-ban 100 millió dollár. Ez az összeg a leértékelés következtében hatszorosára emelkedett.

A kapitalista országok dolgozóinak sztrájkharca a háború és a nyomor politikája ellen

1951. szeptember 7. Nyugat-Németország. A hesseni fém munkások sztrájkja az egész tartományra kiterjedt. A sztrájkolók a rendőrtör ellenére sem voltak hajlandók ismét munkába állni. A rüsselsheimi Opel-üzem — az amerikai General Motors leányvállalata — huszezer dolgozóját könnyfakasztó bombákkal támadta meg a rendőrség.

Szeptember 15. A Hawaii-szigeteken győzelemmel ért véget az ananászültetvények kilencezer dolgozójának sztrájkja. A dolgozók 7 centes órabéremelést harcoltak ki. Szeptember 17. London. 1700 dokkmunkás sztrájkba lépett, Avonmouthban 975 dokkmunkás szolidaritási sztrájkba kezdett, hogy támogassa rossz munkakörülmények között dolgozó társai béremelési követeléseit. Szeptember 19. Olaszország. 1.600.000 állami alkalmazott 24 órára sztrájkba lépett egész Olaszország területén. Leálltak a vasutak, becsukták a postahivatalok. Szeptember 26. Egyesült Államok. A Wright Aeronautical Corporation lökhajtásos motorokat gyártó newjersei üzemének 9500 munkása sztrájkba lépett. A munkások 15 centes órabéremelést követeltek. Október 9. Olaszország. A Reggiane-üzemek dolgozói több mint egyéves fordított sztrájk után kiharcolták a gyár bezárásának felfüggesztését és elérték valamennyi elbocsátott dolgozó visszavételét a gyárba. Október 11. Japán. 45.000 bányász sztrájkba lépett, hogy béremelést harcoljon ki. Október 12. Algír. Az oráni dokkmunkások

megtagadták a Berkham nevű hajó hadianyagokmányának kirakását és egy Vietnamba induló gőzösre a hadianyag berakását. Október 22. Nyugat-Németország. A hamburgi és brémai dokkmunkások sztrájkba léptek és áruol szakszervezeti vezetőik akarata ellenére béremelést követeltek.

A fenti felsorolás csak néhány kiragadott példa két hónap sztrájkharcaiból. Sztrájkok lángolnak fel az egész kapitalista világban. Sztrájkolnak azokban az országokban, ahol véreskezű diktátor, elnyomó gyarmati rendszerek vezetői halállal és börtönnel sújtják a sztrájkolókat, mint legutóbb a hős spanyol sztrájkharcosokat, Lopez Raimundot és társait. Sztrájkolnak azokban az országokban, ahol a szakszervezeti vezetők áruolása következtében a szakszervezeti központok kiváltak az SZVSZ-ből és ahol e szakadár szakszervezetek vezetői a tőkés és a reakció ügynökei.

Sztrájkolnak az USA hadiüzemében, a Douglas Aircraft repülőgépgyártó üzemében, a Pratt and Whitney repülőgépmotorgyárban, a nehézbombázógyárakban és a titkos atomfegyver-laboratóriumokban. A newyorki és bostoni dokkmunkások többhetes sztrájkja pedig késletette az Európába és Koreába szállítandó hadianyag berakását. Sztrájkolnak a nyugatnémet munkások, a hesseni

fém munkások, a hamburgi és brémai kikötői dolgozói, a jobboldali szakszervezeti vezetők ismételt áruolása és a rendőri erőszak ellenére. És ugyanígy sztrájkolnak a dolgozók tízezrei, a jobboldali szocialdemokrata szakszervezeti vezetők akaratával szembeállva Angliában és Belgiumban is.

Hatalmaserejű a sztrájk hullám azokban az országokban, ahol a munkásság óriási többsége a Szakszervezeti Világszövetséghez hű osztályharcos, hatalmas szakszervezeti központokban tömörül. Hősiesen — a sztrájk új formájához, a „fordított sztrájkhoz” — folyamodva — harcolnak a De Gasperi-kormány háborús politikája által embertelen nyomorra kárthozott olasz munkások százezerei, a szicíliai és dél-olaszországi földfoglalkók, valamint a fegyverkezés fokozása és a békés termelés rohamos csökkenése következtében bezárásra ítélt traktor-gyárak és hajóépítő üzemek elbocsátott dolgozói, akik hosszú hónapok óta maguk vezetik az igazgatóságok által elhagyott gyárakat. Póhárú fogyasztásra szolgáló árucikkeket állítanak elő és kényszerítik a kormányt és a tőkésceket, hogy folytassák a gyárakban a békés termelést és vegyék vissza az elbocsátott munkásokat. Franciaországban az eszeveszett fegyverkezés következtében, a realitás csökkenése, a dolgo-

zók szociális juttatásainak megnyírálása, a társadalombiztosítás elleni támadások ellen teljes egészében harcolnak a sztrájk fegyverével, bányászok és tanárok, autóbusszvezetők és banktisztviselők egyaránt.

Miért oly jelentőségteljes ez az egész tőkés világot elöntő sztrájk hullám? Nemcsak, mert zavarokat idéz elő a tőkés országok gazdasági életében és egyes esetekben lassítja a fegyverkezés ütemét, keresztülhúzza a háborús uszítók számításait, hanem azért is, mert megmutatja: a dolgozók tevékenyen harcolnak az amerikai imperialisták és a szolgálatukban álló lakájkormányok háborús nyomorpolitikája ellen.

Rendkívül jelentősnek ezek a sztrájkok azért is, mert nagy mértékben elősegítik, hogy az áruol szakszervezeti vezetők által felülre megbontott nemzetközi munkásegység alulról a dolgozók millióinak harcoss akaratát, közösen megvívott akciói nyomán mindjobban kiszélesedjék és megszilárduljon. A mind nagyobb erővel megnyilvánuló sztrájkmozgalom eredménye például, hogy Franciaországban sorra alakulnak meg az úgynevezett „egyesítés szakszervezeti szervezetek”, amelyek egy-egy üzem valamennyi szakszervezeti központhoz tartozó dolgozóit egységes helyi szervezetekbe tömörítik.

A tőkés kormányok kétségbeesett

erőfeszítésekkel próbálják megtörni a dolgozók egyre erősödő sztrájkmozgalmaikat.

Az amerikai imperialisták a csatlós államok kormányainak egész sorát utasítják, hogy alkotmányuk nyílt megsértésével korlátozzák a dolgozók sztrájkjogát. Olaszországban meg akarják tiltani az úgynevezett „politikai sztrájkokat”. És ugyan melyik sztrájkot nem lehet politikaiá nyilvánítani? Különösen abban az országban, ahol munkanélküliség és éhínség miatt a dolgozók milliói tapasztalják nap-nap után saját bőrükön: hová vezet az imperialisták háborús politikája. Franciaországban az állami tisztviselőkől akarják a sztrájkjogot megvonni. Belgiumban a háborús uszító Pholien-kormány — mint ezt a „Drapeau Rouge” december 14. vezércikke leleplezi — a sztrájkjog eltörlését kimondó törvényt készíti elő.

A terrorral, a gengszterizmussal, az egységbontási kísérletekkel azonban a dolgozók egyre szélesedő egysége és harci elszántsága szembe világszerte.

A kapitalista elnyomás alatt szenvedő dolgozók millióinak ügyét, a kenyérért, a szabadságért, a jobb jövőért folyó harcukat mi, dolgozó népeink azzal segítheti a leghatékonyabban, hogy még jobb és még több munkával, a szocializmus építésének meggyorsításával erősíti hazánkat és a Szovjetunió-vezette nemzetközi béketáborot.

Működésük megjavítására szervezzék tapasztalatszerét a kolozsvári kántinok

Kolozsváron a fejlődő ipar és a termelőszövetkezetek kibővítése megköveteli, hogy a városi néptanács és a kántinok vezetősége fokozott figyelmet fordítson a közellátásra, a dolgozók ételmezésének állandó javítására. Vajjon mit tett a kolozsvári néptanács kereskedelmi osztálya, hogy a kántinokban olcsó áron, jóminőségű ebédet kapjanak a dolgozók? A felelet nem is olyan egyszerű. Sok oldalról kell megvizsgálni ezt a kérdést, annál is inkább, mert a kereskedelmi ügyosztály munkája szorosan összefügg az állami kereskedelmi vállalatok, a szövetkezetek, a kántinok és nem utolsó sorban a dolgozó földművesek tevékenységével.

Megállapíthatjuk, hogy a kolozsvári néptanács kereskedelmi ügyosztálya szívélyesen tekinti a közellátás állandó javítását. Ez abból is kitűnik, hogy a szükséges élelmiszereket idejében kiutalja, gondoskodott a szerződéses zöldségellátás megszervezéséről, valamint a kántinok munkájának ellenőrzéséről. Felszámolta, egyesítette a kisebb kántinokat, hogy azok gazdaságilag megerősödjének, a helyi erőforrások felhasználásával mellékgazdaságokat, kertészeteket, sertéshizlaldákat létesítsenek.

Nézzük meg, hogyan törekednek a kántinok a közellátás megjavítására.

PELDÁT MUTAT A GRAFIKAI ÜZEM KÁNTINVEZETŐSÉGE

Szép, világos, egészségügyi szempontból kifogástalan a 7. számú grafikai üzem kántinja. A falakat képek, jelszavas feliratok díszítik. A kántin vezetősége gondoskodott arról, hogy ebédközben otthon érezzék magukat az itt étkezők. Ezért a kántinban rádiót szereltek fel. A dolgozók naponta hallgatják a kül- és belpolitikai híreket, felolvasásokat, zeneszámokat.

Az ebéd izletes, változatos. Naponta kétféle ételt találnak, — aránylag olcsó áron — 25—35 lejért. A kiszolgálás gyorsan, szervesen történik. Tulzsfeltség esetén a kántinfelelős, Hamza Ida elvtársnő is segít az alkalmazottaknak. Így az ebédosztás miatt egyetlen dolgozó sem késik a munkahelyéről. Az ételek minősége és változatosága, a szervezett felszolgálás, a tisztaság, az étkezők melegegését váltotta ki. Harasztosi Béla például ezeket írja a „Panaszkönyvbe“: „Önzetlenül, őszintén kell megállapítanom, hogy a grafikai üzem kántinja kitűnően működik. Én diétás étkezéssel az utóbbi időben 5 kilót híztam“. Ehhez hasonló véleményt nyilvánítottak mások is.

Vajjon mi tette lehetővé a grafikai üzem kántinjában az izletes ételek elkészítését? A válasz egyszerű: a tervszerű munka. A kántin vezetősége idejében gondoskodott a téli élelmiszerek beszerzéséről. A zöldségellátás biztosítására létesített kertészetben különféle veteményeket termeltek, amelyek a téli ellátás 60 százalékát teszik ki. Ezenkívül szerződést kötöttek az „Aprozárral“ is. Idejében átvették a megrendelt zöldségféléket. Az ősszel több mint 12 ezer kiló burgonyát, 4 ezer kiló káposztát, 6 ezer darab paprikát, háromezer kiló hagymát, 2500 kiló paradicsomot, nagymennyiségű savanyu-

ságot és más élelmiszert raktároztak el. A zöldségfélék közül minden hónapban kiválogatják azt, amelyik megromlik.

A „VARGA KATALIN“-ÜZEM KÁNTINJÁBAN IS MEGJAVULT AZ ÉTELEK MINŐSÉGE

Az elmúlt év elején a „Varga Katalin“-üzem kántinjára sokat panaszkodtak a dolgozók. Az ételek nem voltak változatosak. Kevés volt a hus. A szakácsnők sokszor kozmás ebédet találtak. Ma azonban más a helyzet. Sem a főzésre, sem pedig az ételek változatosságára nem lehet panasz. A kántinban és a konyhában a legnagyobb tisztaság, rend uralkodik. Hetenként 3—4-szer húst is találnak. Január 2-án például husleves és töltöttpaprika volt ebédre.

A „Varga Katalin“-üzem kántinfelelőse jól, tervszerűen dolgozik. A szükséges zöldségmennyiséget idejében beszerezte. Az ételmaradékokat nem dobják el, hanem sertéshizlaldásra használják fel. Jelenleg 13 sertésük van, ebből négyet hizlalnak. Ezzel nemcsak a hus, hanem a zsírelőanyagot is pótolják.

A CFR TARTOMÁNYI KIRENDELTSÉGÉNEK

alagsorban lévő kántinhelyisége szép, nagyvárosi vendéglő benyomását kelti.

A konyhák szép tiszták. A kántinok egy nagyobb és egy kisebb konyhája van. Burgonya, murek hámozás és egyéb szemetet okozó munkájukat a kisebb helyiségben végzik el a kántin dolgozói, így a nagy konyhába már, minden élelmiszer tisztán kerül be. Plincéjük is mintaszertű, rendes és tele van tálra való étellemmel.

A koszt jó. Január 5-én például husleves, sóbárányos paradicsom mártással és krumplicsuszorral készítették. Amikor nincs hus, sült tésztát, káposztát vagy gyümölcsöt adnak harmadik fogásnak. Más kántinoktól eltérően, nem hagyják ki a főzeléket akkor sem, ha sült tészta van. A szakács jól ért a konyhaművészetet, a legegyszerűbb étel is kitűnő ízű. De az ebéd adagolásánál baj van, ugyanis nagyon kicsik az adagok.

JÓ MUNKAKÖRÜLMÉNYEKET KELL BIZTOSÍTANI A „CONSTRUCTORUL“ SZÖVETKEZET KÁNTINJÁNAK

A kisebb kántinok egyesítése óta a „Constructorul“ szövetkezet kántinjában is jóminőségű ételeket készítenek. Ez annak tulajdonítható, hogy a néptanács és a „Constructorul“ szövetkezet megbízottai rendszeresen ellenőrzik a kántin-alkalmazottak munkáját. A téli beszerzést idejében végezték. Több mint 6000 kiló burgonyát, 100 kiló paradicsomot pasztát, 2000 kiló káposztát és a szükséges zöldségmennyiséget biztosították. Nehézség merül fel a tojás, tejföl és más élelmiszerek vásárlásánál. Ezért az ebédek nem eléggé változatosak. Főtészta-félék, vagy karalábé-leves például hetenként kétszer-háromszor is találunk. Ennek ellenére az ebédek izletessége ellen nem lehet kifogás.

Hiba azonban, hogy a kántinnak nincs megfelelő mellékhelyisége. A krumplicsuszor raktározásuk el. Más élelmiszereket — tojás, tejföl, cukor, stb. — a kántinban, illetve a volt üzlethelyiség utcái kirakataiban tartják. A lisztelés-ládát, zsákokat, stb. ott találjuk a kántinban. Ilyen körülmények között tudnak-e jó munkát végezni a kántin alkalmazottak? Nehezen. Napon-

ta 2—3 órát azzal kell eltölteni, hogy a raktárból az élelmiszert a konyhába hordják. Ezért sokszor késve készítik el az ebédet. A kántinfelelősnek sürgősen intézkednie kell, hogy a lakóhelyi mel-lékhelyiséget utaljon ki.

AHOL NEM ALL HIVATÁSA MAGASLATÁN A KÁNTINVEZETŐSÉGE

A fenti szervezett munkát és eredményeket nem mondhatjuk el az „Ady“ harisnyagyár kántinjáról. A kántinban és a konyhában a legnagyobb rendtelenséget tapasztaljuk. A falak piszkosak. A képek és jelszavas feliratok elárulják, hogy a vezetőség nem sokat törődik az ebédlő és a konyha tisztásával. Hasonlót írhatunk az ebédek elkészítéséről és változatosságáról is, vagy a raktárról. A zöldség nagy része például használhatatlanná vált, elromlott. Ebben a kérdésben az „Arora“ is hibás, de mulasztás terheli a kántin személyzetét is, mert elhanyagolták a zöldségfélék gondozását. A raktárban nem válogatták ki idejében a romlásnak indult sárgarépat, petrezselymet, zellert, stb.

Miből adódik az „Ady“-gyár kántinjában az ilyen és hasonló hiányosság? Abból, hogy a kántin vezetősége nem áll hivatása magaslatán. A kántinfelelős csupán az utóbbi napokban ébredt rá, hogy Gróza Mária és Molnár Mária személyes ügyben perlekednek. Sokszor félőráig egészségtelen vitát folytatnak ahelyett, hogy tisztogatónának, vagy gondot fordítanának az izletes tállásra. Ezért több dolgozó nem étkezik a kántinban, inkább hideg ételt hoz hazulról.

TANULSÁGOK

Kétségtelen, hogy 1950. évhez viszonyítva, 1951-ben a kántinokban étkező dolgozók ellátása javult. Egyes kántinokban, ahol tervszerűen dolgoznak és felhasználják az eddigi tapasztalatokat, az ebédek izletesek, változatosak. Ott azonban, ahol immel-ámmal dolgozik a kántin személyzet, ott hibák, hiányosságok merülnek fel.

A kántinfelelősöknek és a személyzetnek sürgős feladata, hogy felszámolja a hiányosságokat. Ezt úgy érik el, ha az ételaprát előre elkészítik és a szükséges élelmiszereket idejében beszerezik. Ebben a néptanács kereskedelmi ügyosztálynak és az állami kereskedelmi vállalatoknak is segítenők kell a kántinfelelősöket. Az „Aprozárral“ példaként nagyobb gondot kell fordítani a zöldségfélék szállításánál, le és felrakásánál. A husárgyárnak tervszerűen kell ellátnia a kántinokat. Az elmúlt napokban például használhatatlan húst akart adni a grafikai üzem kántin-megbízottjának. Megtörténik az is, hogy nem az étkezési létszám arányában látja el a kántinokat hussal.

A legfontosabb feladat: a mellékgazdaságok kérdése. A lehetőségek szerint minden kántin létesítsen sertéshizlaldát és kertészetet. Rendezkedjen be önellátásra, mert így sokkal változatosabb ételeket tud főzni. Az elmúlt nyáron például a kertészetekben lehetett volna hűvelves veteményeket, babot, borsót és lencsét is termelni, amelyek nélkülözhetetlenek. Ajánlatos a tapasztalatszerét szervezése is. Az üzemi dolgozók példaként a jálműködő kántinok munkamódszereit adták át a gyengébbeknek. Kollektíven szervezzék tanfolyamokat a szakácsnők továbbképzésére, mert ezzel hozzájárulnak a dolgozók ételmezésének állandó javításához.

V. J.

A tudósok és üzemi munkások közös erőfeszítései az ötéves terv sikeréért

TORDA. — (Tudósítónktól.) A Román Népköztársaság Tudományos Akadémiája kolozsvári fiókjának munkakollektívája az utóbbi két hónapban komoly segítséget adott a tordai üzemek és gyárak munkásainak, technikusainak és mérnökeinek, termelőfokozó munkájukban. A legszorosabb kapcsolatot a tudományos intézettel a tordai kémiai üzem dolgozói építették ki. Az intézet szakutódósi részvevőinek az üzem dolgozóinak termelési értekezletein, közös vegyészeti kísérleteket folytatnak a laboratóriumokban és előadásokon népszerűsítik a szovjet vegyészeti módszereket.

A tudományos kísérletek kiterjednek a munkások mun-

kafeltételeinek megjavítására is. Különösen a mérgező anyagokkal dolgozó munkások egészségvédelmének van nagy jelentőségük az újabb kísérleteknek. Olyan anyagokat keresnek, amelyek a levegőben teljesen közömbösítik az esetleges mérgező anyagokat.

A tudományos kísérletet folytató technikusoknak egyik fő célkitűzése az, hogy az eddig elkallódó melléktermékeket is észszerűen felhasználják valamilyen új termék előállításához. Ilyen körülmények munkával sikerült legutóbb Antonese Nicolae mesternek nagymennyiségű anyagot összegyűjtenie az általa készített új szerkezettel.

N. M.

Meg kell kezdeni a téli munkát és a tanulást a gyalui kollektív gazdaságban is

A gyalui „Május 1“ kollektív gazdaság megalakulása óta sokat fejlődött. A szorgalmasan dolgozó tagok jövedelme jelentősen nagyobb a kollektív gazdaságban, mint az egyénileg dolgozó parasztoké. Nagy hiba volna azonban, ha a gyalui kollektivisták babéraiton pihenve már most nem gondolnának a jövőre. Az 1952 évi elszámolás alkalmával a kollektivisták csak úgy vihetnek haza a múltévinél is több terményt és pénzt, ha a téli napokat is alaposan kihasználják. Már a téli folyamán le kell rakni az évi sikereket alapot. A kollektív gazdaság jövedelmezőségének fokozása érdekében, a tagok elhatározták, hogy mellékgazdaságokat létesítsenek. Főjősteheket, kocákat és fajtáborfiakat vásárolnak. A kollektív gazdaságnak, hogy ezt a tervet végrehajtsa, gondoskodnia kell az istálló kibővítéséről, valamint sertésfiadzatós baromfiól építéséről. A kollektivisták úgy határoztak, hogy saját ma-

guk készítik el az építkezéshez szükséges téglyát. A tél folyamán elő lehet és elő kell készíteni a téglavetéshez szükséges földet. A kő termeléséről is feltelesen gondoskodni kell.

A téli időszak ugyancsak alkalmas arra, hogy a kollektivisták tanuljanak. Politikai és szakmai tudásukat gyarapítsák. Legtöbb kollektív gazdaságban már meg is indultak a rendszeres tanfolyamok. A kollektivisták szorgalmasan járnak tanulni. A gyalui kollektív gazdaságban azonban a vezetőség ezt a kérdést teljesen elhanyagolta. Gyaluban magyar, román, alsó és felső ciklusú iskolák vannak, tanerőben tehát nincs hiány. A hanyagság és a szervezatlenség következtében azonban a gyalui kollektív gazdaságban még mindig nem kezdtek meg a politikai és kulturális nevelést. A kérdések megoldására mind a helyi, mind a rajoni néptanács adjon sürgős segítséget és támogassa a gyalui kollektivisták munkáját.

Feljavítják a baromfiállományt Enyed-rajonban

A baromfiállomány feljavítása érdekében az Enyed-rajoni néptanács mezőgazdasági osztálya Csombord, Enyedszentkirály, Marosombás és Pagida községekben leghorn kakasokat osztott szét. A néptanács a fajakasokat az állami gazdaságokból vásárolta és a dolgozó földműveseknek cserébe adta. A cserébeadott parlagi és korcskakasokat pedig a szövetkezetek keresztül értékesítette a

néptanács. A fentemlített négy faluban 500 kakast cseréltek ki. Ezáltal az illető községek baromfiállománya lényegesen megjavul és az elkorcsosult parlagi gyengehozamú, de a betegségekkel szemben ellenálló baromfiak tojáshozama lényegesen növekedni fog. A néptanács mezőgazdasági osztálya, a jövőben is folytatja ezt az akciót. A munkaterv szerint az összes községek baromfiállományát fölfrissíti.

Az aranyosegerbegyi kulturothton munkája

Pártunk tanításának szellemében a néptanácsok egyre nagyobb segítséget nyújtanak a kulturothtonoknak. Az aranyosegerbegyi kulturothton is, a néptanács gondoskodása következtében igen kedvező helyzetbe került. Néhány héttel ezelőtt ugyanis bevezették a faldgázai Egerbegy kulturóthtonába.

Ha megvizsgáljuk az egerbegyi kulturothton körülményeit, akkor azt tapasztaljuk, hogy igen komoly nehézségekkel küzd. A vezetőség tőle független okok miatt nehezen tudja beszervezni az énekkar, színjátszó, csoport tagjait és a könyvtár állandó látogatóit. Az egerbegyi dolgozók 75 százaléka ugyanis a közeli aranyosegerbegyi üzemekben dolgozik. Ez az oka annak, hogy a kulturothton vezetősége még nem tudott olvasóköröket szervezni. A könyvtárnak 700 darab román és magyar nyelvű ideológiai és szépirodalmi könyve van. A könyveket a könyvtáros, Bede Jenő rendszeresen népszerűsíti. Szakszemes lenne a könyvtár

kollektívájának a személyes meggyőzés módszerét alkalmaznia.

A faluban 24 írástudatlan található még. A tanfolyamot számukra az iskolában tartják, mivel itt a tábla és egyéb szemléltető eszközzel, a bevezetési módszerek alkalmazásával jobb eredményeket tudnak elérni a tanfolyam vezetői.

Az orosz nyelvtanfolyam még nem indult meg Egerbegyen. A helyi tanerők igen helytelenül arra hivatkoznak, hogy nincs orosz szakos tanára az iskolának, holott a közeli Győresről fel lehetne kérni az iskola orosz szakos tanárát a tanfolyam vezetésére.

Az eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy az egerbegyi kulturothton vezetősége nem tett meg mindent a munka megszervezése és megjavítása érdekében. A tél folyamán egyre több dolgozót kell bevonni a kulturothton munkájába. Ehez azonban tevékenyebb és odaadóbb munkára van szükség, mind a kulturothton vezetőségre, mind pedig a tanerők részéről.

Hazai filmgyártásunk fejlődése

Ötvenes tervünk első évében filmgyártásunk két nagyszerű filmjét, a „Győz az élet” és „A mi falunkban” filmeket közönségünk nagy szeretettel fogadta, mivel a hazánk dolgozóit foglalkoztató kérdéseket látta művészi formában megörökítve.

A két játékfilm mellett azonban dokumentumfilmgyártásunk termékeit is nagy érdeklődéssel nézték végig dolgozóink. Pártunk fennállásának harmincéves évfordulójára készült, a Párt harcairól szóló és a Duna-Fekete-tengeri csatorna építkezését bemutató filmjeink aratták a legnagyobb sikert, a „Sport” és barátság a szatimvárosi Pojánán” című filmmel együtt. Az elmúlt évben készült el az első román színesfilm az „Ősz a deltán”, a „Nagybánya” című új színes film felvételei is már befejezéshez közelednek.

Az elmúlt évben első ízben foglalkozott filmgyártásunk rajzfilm készítésével. Két rövid rajzfilmet gyártott: a „Szófogadatlán kacsa” és a „Méh és galamb”-ot.

A szovjet filmek minél nagyobb népszerűsítése érdekében, hogy dolgozóink minél jobban megérthessék ezeket, román nyelvre szinkronizálta filmgyártásunk a „Tádkozás az Elbán”, a „Berlin eleste”, „A do-

nyeci bányászok” és az „Aranycsillag lovagja” című filmeket. Több szovjet filmet magyar nyelvű szöveggel is bemutatott.

Ebben az évben filmgyártásunk újabb termékeivel ismerkedhetik meg közönségünk. Már javában folyik Mihail Sadoveanu „Mitra Co. cor” című, Béke aranyéremmel kitüntetett regényének filmesítése. Megkezdődtek a „Nicolae Balcescu” című film próbái is, amely Camil Petrescu forgatókönyve alapján készül. A Caragiale jubileum tiszteletére Ileana Georgescu rendezésében három rövidfilm készül. Ezek a filmek 3. Caragiale-novella alapján készülnek. Elkészült Cezar Petrescu és Mihail Novicov „A kürtös unokák” című film forgatókönyve is, amely a munkásosztály forradalmi hagyományait eleveníti fel.

Két rajzfilm készül ebben az évben. Az egyik rajzfilm a nyulról szól és igazmondásra nevezi a gyermekeket, míg a másik egy medve meséjén keresztül a lustaság káros voltára figyelmeztet.

Az elmúlt évben a román filmek nemzetközi sikert arattak. A „Zeng a völgy” Szovjetunióban történt bemutatása alkalmából a szovjet művészek és rendezők alaposan kiértékeltek a film jó oldalait, de nem

feledkeztek meg a hiányosságok megmutatásáról sem. Ezt a filmünk a Demokratikus Német Köztársaságban és a Kínai Népköztársaságban is bemutatták. A „Győz az élet”-et a Szovjetunióban, Magyarországon, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Németországban és Bulgáriában a dolgozók nagy tömegei nézték végig. A filmet Amerikában is bemutatták, ahol a bemutatón komoly harc fejlődött ki a haladószellemű nézők és egy reakciós csoport között, akik igyekeztek megsavarni az előadást.

„A mi falunkban” szintén a Szovjetunió és több népi demokrácia filmműsorán szerepel.

Filmgyártásunk fejlődését nagyban elősegítette a Szovjetunió baráti támogatása. A Szovjetunió filmszakemberei többször jártak nálunk és komoly segítséget nyújtottak filmgyártásunknak. A Buzteaban épülő filmgyár építkezését is gyakran meglátogatják a szovjet építésszek, mérnökök, akik nagyban elősegítik az építkezést.

Hazai filmgyártásunk előtt nagy jövő áll. Dolgozóink szeretettel várják az új román filmeket, amelyek segítenek nekünk a szocializmus építésében és a békeért vívott harcunkban.

Gergely Géza

A kirakatok átrendezésével tegyük szebbé városunkat

Az utóbbi években az aszfaltozási, utépítési, hidépítési és utcakijelöltési munkálatok következtében, városunk képe örvényesen megváltozott. Városépítési szempontból azonban igen nagy jelentősége van a kirakatok és cégtáblák izléses elrendezésének is. A „Cartea Rusa”, „Libraria Noastra”, „Alimentara”, stb. kirakatai és reklámtáblái nagyvárosi jellegűt adnak a Szabadság-térnek és a környező utcáknak.

Azt a kellemes hatást azonban, amit ezek az üzlethelyiségek keltenek, lerombolja a közvetlen szomszédságukban lévő üzleteladók vagy szövetkezeti boltkezelők hanyagsága. Ezek még mindig megrongált redőnyökkel, rendezetlen kirakatokkal, megtépázott cégtáblákkal vagy anélkül éktelenkedő üzlethelyiségeket tartanak. Így például a Kossuth Lajos-utca és a Szabadság-tér sarkán két lezuhzott redőnyű üzlethelyiség üres kirakata kellemetlen

benyomást kelt. Az „Alimentara” főzetének szomszédságában lévő Gergely-féle rádiós és műszaki készülékeket árusító üzlethelyiség redőnye felett papír cégtábla éktelenkedik. A Szabadság-tér 16 szám alatt lévő, Deák Jenő-féle rádió- és villamossági üzlet felett, már évek óta megtépázott papír cégjelzés lóg s úgy látszik, a cégtulajdonosnak nincs szándékában változtatni ezen. A közvetlen mellette lévő üzlethelyiség vezetője még azt a fáradságot sem vette, hogy egy keménypapírral betakarja a redőny felett lévő ürt. Hasonló közömbösségről tesznek bizonyosságot egyes szövetkezet vezetői is, mint például a Március 6-utca 1. szám alatti cukrászda vezetője és még sokan mások.

Egyes szövetkezeti üzletvezetők hanyagságát, az ellenőrzés hiányát a szövetkezeti vezetőség részéről mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a Kossuth Lajos-utca 3. szám alatti

lévő Butorkészítő Szövetkezet átalakító munkáit — a mázolókat kivéve — már ezélt vagy 18 nappal befejezték. A szövetkezet be is költözött az átalakított üzlethelyiségbe és megkezdte működését, de sem az üzletvezetőnek, sem a szövetkezeti tagoknak nem jutott eszükbe, hogy a habarcossal lefröccsentett nagy kirakatüveget megtisztítsák. A városi néptanács elnökének személyes beavatkozása kellett ahhoz, hogy a butorszövetkezet alkalmazottai január 2-án délelőtt, nem több, mint egy negyedórai munkával megtisztítsák a munkahelyüket is megvilágító kirakatüveget a rászáradt habarcstól.

Amint látjuk, minden különösebb költség nélkül, néhány perces munkával, szebbé tehetjük városunk képét és munkahelyünket is. Nem kell hozzá más, mint egy kis jóakarát: törekvés a város szépítésére.

Tis Jakab

OLVASSUNK!

GH. APOSTOL: HAZÁNK A MI OTTHONUNK

„Hazánk a mi otthonunk” című előadás bevezetésében Apostol elvtárs néhány nagyogó példát említi meg hazánk dolgozóinak nagyszerű megvalósításából és rámutat arra, hogy ezek a sikerek a munka iránti új magatartásból, a dolgozók lángoló hazaszeretetéből és a Párt iránt tanúsított hűségéből fakadnak.

A kizsákmányoló burzsoáz fűdesúri rendszerrel beszélve Apostol elvtárs többek között rámutatott arra, hogy a rendszer uralma idején bennünket világszerte mint gazdag országot szegény, leigázott népet ismertek.

A példák gazdag tárházából megtudjuk, hogy miként kaparintották meg az amerikai és angol trösztök cinkeosságban a román tőkészekkel — országunk legjelentősebb kincseit. A gyárak, bányák és bankok mindössze száz család birtokában voltak és ez a maroknyi csoport véresen kizsákmányolta dolgozó népünket.

A szerző a továbbiakban rámutat arra a harcra, amelyet országunk proletáriátusa a kommuniztik Romániai Pártja vezetésével évtizedeken át vívott, hogy szeretett hazánkat igazi otthonunkká változtassa.

SPORT

TEHETSÉGGYAKORLATÓ MVK MŰ. ÉS GYORSKORCSOLYÁZÓ VERSENYT RENDEZNEK VASÁRNAP KOLOZSVÁRON

KOLOZSVÁR. — A tartományi mű- és gyorskorcsolyázó bajnokságok előtt, vasárnap délelőtt 9 órakor a városi nagyjéppályán a kolozsvári Testnevelési és Sportbizottság korcsolyaszakosztálya tehetségkutató MVK mű- és gyorskorcsolyázó versenyt rendez. Ezen a versenyen bárki résztvehet, aki tehetséges érez magában a fenti két sportágban. Külön versenyt rendeznek az ifjúsági fiú és lányok, továbbá a felnőtt részére.

A 2-es számú magyar fiúiskola tornatermében kettős barátságos korcsolyabájj mérkőzés kerül lejátszásra. Vasárnap délelőtt 10 órakor a Vasas női csapata a Spárták ellen, majd 11 órakor a Vasas férfi csapata a Hadsereg együttese ellen játszik.

A 2-es számú román fiúiskola tornatermében röplabdatornát rendeznek. Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Tudomány együttese a Lokomotiva ellen, majd utána a Mechnika.

A „TUDOMÁNY” KÉPVISELI KOLOZSVÁR SZINEIT A CSIKSZEREDAI ORSZÁGOS JÉGKORONG BAJNOKSÁGOKON

KOLOZSVÁR. — A Központi Jégkorong Bizottság úgy döntött, hogy a RNK országos jégkorong bajnokságainak küzdelmeit január 6 és 13 között Csikszeredán rendezik, ahol a legjelentősebb jégviszonyok vannak. Ezen a bajnokságon az ország legjobb csapatai vesznek részt. Kolozsvár színeit a Tudomány együttese képviseli, amely már hetek óta készül erre a bajnokságra. Az egyetemi csapat pénteken délben a következő játékoskerettel utazott

nikai Intézet csapata a 2-es számú román fiúiskola együttesével játszik. Dél 12 órakor Kolozsvár A és B csapata játszik egymás ellen, később a Bukarest válogatott elleni mérkőzésre. Itt említjük meg, hogy a kolozsvári röplabda bizottság jétközvetítő tanfolyamot rendez, amelyre szerdán este 7 órakor a bizottság ülésén lehet feliratkozni.

A „TUDOMÁNY” KÉPVISELI KOLOZSVÁR SZINEIT A CSIKSZEREDAI ORSZÁGOS JÉGKORONG BAJNOKSÁGOKON

el Csikszeredára: Agárdi, Adorján, Tomor, Duka, Császár, Takács, Kovács V., Hajdu, Dénes, Török, Gáll és Barhulescu. Szilán-tartomány részéről a csikszeredai Lendület vesz részt a bajnokságokon, amely összes ellenfeleit legyőzte a tartományi bajnokságokon. Maros-tartományt a marosvásárhelyi Spárták, míg Duka-rest-tartományt a Hadsereg-Láng mérkőzés győztese képviseli az országos bajnokságon.

Színház — Mozi — Opera

ÁLLAMI ROMAN OPERA:

Vasárnap, január 6-án este 8 órakor: *Lakmé*.

ÁLLAMI MAGYAR OPERA:

Január 6-án, vasárnap délután 3 órakor: *Szabad szél*.

Január 8-án, kedden este 8 órakor: *Vörös Pipacs*.

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:

Szombaton, január 5-én este 8 órakor: *Lelkiismeret*. (Bemutató előadás).

Vasárnap, január 6-án este 8 órakor: *Lelkiismeret*. (Másodszor).

M O Z I

MAXIM GORKIJ MOZGO: *Utolsó verseny*. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 és 11 órakor matiné.

KOLOZSVÁR-TARTOMÁNY VIDÉKI VÁROSAINAK

MOZI MŰSORA:

ABRUDBÁNYA: Jan. 4-7-ig: *Az ezerarcu ember*. Jan. 8-10-ig: *Riválisok*. — NAGYENYED: Jan. 4-7-ig: *A bátor Gácsi*. Jan. 8-10-ig: *A tavasz*. — DES: Jan. 4-7-ig: *A ballarina*. Jan. 8-10-ig: *A medve*. — SZAMOSUJVAR: Jan. 4-7-ig: *A mi falunkban*. *A galamb és a méhecske*. Jan. 8-10-ig: *Szovjet Kazahsztán*. — BANFFYHUNYAD: Jan. 4-7-ig: *Bátor emberek*. Jan. 8-10-ig: *Szovjet Kazahsztán*. — ZSIBÓ: Jan. 4-7-ig: *A Viszula partjain*. Jan. 8-10-ig: *Köszöntlek Moszkva*. — TORDA: Jan. 5-10-ig:

VÖRÖS CSILLAG MOZGO: *A boldogság útja*. Előadások kezdete: 4. 6. 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11.30 órakor matiné.

HALADÁS MOZGO: *A boldogság útja*. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„AUGUSZTUS 23” MOZGO: Január 9-ig: *Nagy Péter II. rész*. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

MUNKAS MOZGO: *A kapus*. Magyar felirattal. Előadások kezdete: 11 órakor matiné.

NÉPMOZGO (Popular): *A Duna gyermeke*. (Színes.) Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGO: Január 4-6: *Hírvidé — Az új Sanghaj* (színes). — *Asz állatok színháza*. — *A napraforgó*.

A győzedelmes generáció. — MAROSUJVAR: Jan. 6-ig: *A mi falunkban*. *A méhecske és a galambocská*. Jan. 7-9-ig: *A munka dicsősége*. — ZILAH: Jan. 7-ig: *Bicikliztolvajok*. Jan. 8-10-ig: *Oldalak a Párt harcaiból*. — TOPANFALVA: Jan. 6-ig: *Ördögölgye*. Jan. 7-9-ig: *Pionirok palotája*. *Duna-Fekete-tengeri csatorna*. — VERES-PTAK: Jan. 6-ig: *Berlin eleste I. rész*. Jan. 7-9-ig: *Szovjet Kazahsztán*. — SZAMOSFALVA: *Elitelték összeesküvése*. Jan. 10-13-ig: *A hétfejű sárkány*.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

1952. január 5-től 12-ig.

A Tudomány és Kulturaterjesztő Társaság kolozsvári tagozatának Meteorológiai Köre közli a várható időjárást 1952. január 5-től 12-ig: Az említett időszakban az Európa északnyugati részéből származó hideg tengeri és sarkvidéki légtömegek rövididejű beáramlása következtében az első napokban átmenetileg felhős lesz az ég, sokfelé havazás. Megélnék az északnyugati-északi széllel a hőmérséklet csökken. Később újból kevesebb felhősökkel, az éjszakai hideg fokozódik. Az időszak végén újból enyhébb, felhősebb idő. *A szombatira és vasárnapra várható időjárás:* Felhővonalások, többfelé kisebb havazás. Élénkebb északnyugati szél. A hőmérséklet szombaton még nem változik, vasárnapra csökken.

KOLOZSVÁRI LEVELEZŐINK FIGYELMÉBE! A December 30. tiszteletére szervezett levelezői verseny eredményeit január 6-án, vasárnap reggel 9 órakor értékeljük ki a szerkesztőség helyiségében (Horea-u. 6. II. emelet). Ez alkalommal osztjuk ki az ajándékokat is legszorgalmasabb levelezőink között. Szerkesztőség.

1952. JANUÁR 15-ÉN román nyelvű államépítészeti, ut- és hidépítési, valamint utkaparó tanfolyam kezdődik Nagyváradon. A tanfolyamra nők is beiratkozhatnak. Bővebb felvilágosítást ad a CFR katederestája: Kolozsvár, Vörös Hadsereg útja 4 szám. Directiona Regionala Drumuri si Poduri Cluj. Director Adj. Suciu Ioan.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS.

Ezúton mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik felejtethetetlen gyermekünk *Tárkányi Irénke* temetésén résztvettek s ezzel fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a református gyülekezetnek. *A gyászoló család.*

HALALÓZÁS. Mély fájdalommal tudatjuk, hogy *Kapitány József* méltóságos, folyó hó 3-án elhunyt. Temetése folyó hó 5-én, szombaton délután 4 órakor lesz a köztemető nagykápolnájából. *A gyászoló család.*

HALALÓZÁS. Fajdalommal tudatjuk, hogy *Kapitány József* méltóságos, folyó hó 3-án elhunyt. Temetése folyó hó 5-én, szombaton délután 4 órakor lesz a köztemető nagykápolnájából. *A gyászoló család.*

KÖZPONTI LOTTO

a január 4-iki húzás eredménye: 10. 25. 39. 33. 76. 45. 58. 46. 3. Összennyelvés: 8.867.669 lej

Apróhirdetés

SZABASZATOT tanítok. Érdeklődni lehet Republicai utca 1. női divatszalonban. — ELADÓ Kriza utcában kétszer 2 szoba, konyha házastelek. Érdeklődni Kriza-utca 9 szám alatt. — A DENTOCOOP SZÖVETKEZET ezüstáru üzeme, Molotov-utca 18 szám, vásárolj min, dennemű ezüst tárgyakat és tört ezüstöt. — KERESÉK 37-es számú női egész cipőt és 38-as számú, jó karban lévő hőcipőt. Páris utca 79 szám, ajtó 5. — ELADÓ új gyermek műkorcsolya cipőre szerelve, gumvédővel 32-33-as lábra és márkás Hockey korcsolya cipőre szerelve 40-41-es lábra. Avram Iancu-utca 3. ajtó 1. — KONYHABERENDEZÉS sürgősen eladó. Vasárnap is megtekinthető Malom-utca 10 szám alatt. — ELCSERELNEM kolozsvári 2 szobás, komfortos villaközvényt hasonló vásárhelyivel. Dr. Holán, Republicai-utca 2 szám. — EGY kétszemélyes modern rókámé, víz eladó. Kapas, utca 6. — ELCSE-RELNEM nagyváradai egyszobás, konyha lakószobát kolozsvári hasonlóval. Horea ut. 35. ajtó 1. — „MINERVA” cipész simatetejű varrógép eladó. Kossuth Lajos-utca 3. Rozsnyainál. — TELEFUNKEN, rádió 6 lámpás eladó. Pata-utca 34. ajtó 3. — ELADÓ kétszer két szoba, konyha 320.000 lejért, esetleg két szoba, konyha 160.000 lejért. Érdeklődni Boldog utca 24 szám. — HÁROMTAGU, háztartás vezetésére keresünk magános nőt. Baki, Majális-utca 36 szám. — SEPRUKÓTÉS, HEZ garnitúrát keresek megvételre. Árpád-ut 63. Berkovits. — ELADÓ kombinált szekrény, asztal, négy szék, sodrony, gyermekágy. Rákóczi ut 47. — SZÉP konyhabutor eladó. Ioan Ursu 10 szám (Rákóczi ut 112 mellett).

HASZNALT FENYKÉPESZ LEMEZEKET VESZÜNK. Érdeklődni lehet a COOPERATI VA „INSTALLATOR”-nál, Kolozsvár, Franciscanilor-utca 1 sz. alatt.

SURGOSEN ELADOK. családi kertes házak, parcellák. Örökklások. Mezővelter kerekcsaládi házakat. „VICTORIA” ingatlanroda. Dózsa György-utca 16. emelet. DOMBRÁDYNAL.

FEREGIRTAST és egyes butorkal féregtelenítését DEAK mérnök vezetése alatt vállalja a METALURGIA szövetkezet, Veréb-utca 5 szám. — Telefon: 24-52. — Rendelések felvétele: Molotov-utca 17 szám. Telefon: 19-11.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15-36. Kládbivatal: Molotov-utca 15. Telefon: 19-11.